

GÜZEL SANATLAR LİSESİ ÖĞRENCİLERİNİN MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ MESLEĞİNE YÖNELİK TUTUMLARININ FARKLI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ*

Damla BULUT**

Hüseyin TAN***

Öz

Araştırmanın amacı, Güzel Sanatlar Lisesi (GSL) öğrencilerinin müzik öğretmenliği mesleğine yönelik tutumlarının; öğrenim gördüğü GSL, öğrenim şekli, sınıf düzeyi, cinsiyet, anne ve baba eğitim düzeyi değişkenlerine göre farklılık durumunu incelemektir. Araştırma betimsel bir alan çalışmasıdır. Araştırmanın örneklemini Aksaray, Çanakkale Hüseyin Akif Terzioğlu, Erzurum, Eskişehir, İzmir Işıl Saygın, Kayseri Fevziye Memduh Güpgüpoğlu, Kocaeli, Kütahya, Malatya Abdulkadir Eriş, Niğde, Sivas Muzaffer Sarı Sözen, Tekirdağ, Tokat ve Van GSL'nin müzik bölümü 1., 2., 3. ve 4. sınıflarında öğrenim gören 989 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırma bulguları doğrultusunda GSL öğrencilerinin müzik öğretmenliğine yönelik tutumlarında; öğrenim görülen GSL'ye göre "Sevgi-Adanmışlık" ve "Değer" alt boyutunda anlamlı bir farklılık oluştuğu, sınıf düzeyine göre "Değer" alt boyutunda anlamlı bir farklılık oluştuğu; anne ve baba eğitim düzeyine göre "Sevgi- Adanmışlık" ve "Değer" alt boyutunda anlamlı bir farklılık oluştuğu, sonuçlarına ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Güzel sanatlar lisesi, müzik eğitimi, müzik öğretmenliği, tutum, değişken.

* Bu makale ikinci yazarın birinci yazar danışmanlığında tamamladığı yüksek lisans tezinin bir bölümünden hareket ile oluşturulmuştur.

** Doç. Dr. Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Eğitim Fakültesi GSEB Müzik Eğitimi ABD, dbulut@ohu.edu.tr

*** Uzman Müzik Öğretmeni, Aksaray Güzel Sanatlar Lisesi, huseyantan_003@hotmail.com

**INVESTIGATION OF THE HIGH SCHOOL OF FINE ARTS STUDENTS'
ATTITUDES TOWARDS MUSIC TEACHING PROFESSION
ACCORDING TO DIFFERENT VARIABLES**

Abstract

The aim of the study was to determine the attitudes of the students of the School of Fine Arts (SFA) towards the music teaching profession; SFA, which is studied, examines the difference according to the variables is to the type of education, grade level, gender, parental education level. Research is a descriptive field study. The samples of the study were taken from Aksaray, Çanakkale Hüseyin Akif Terzioğlu, Erzurum, Eskişehir, İzmir Işıl Saygın, Kayseri Fevziye Memduh Güppüpoğlu, Kocaeli, Kütahya, Malatya Abdulkadir Eriş, Niğde, Sivas Muzaffer Sarı Sözen, Tekirdağ, Tokat and Van SFA music department consists of 989 students who are studying in 1st, 2nd, 3rd and 4th class. In the direction of research findings, SFA students' attitudes towards music teaching; There was a meaningful difference in the "Love-Commitment" and "Value" sub-dimension according to the SFA, and there was a meaningful difference in the "Value" sub-dimension according to the class level; It was found that there was a meaningful difference in the sub-dimension of "Love-Commitment" and "Value" according to the educational level of mother and father.

Keywords: *Fine arts high school, music education, music teacher education, attitude, variable.*

1. GİRİŞ

Bireyler yaşamlarının her döneminde farklı öğrenmeleri gerçekleştirerek birey olma yolunda kendilerini geliştirirler. Bunun için ilgili öğrenme alanının gerektirdiği ve içerdiği belirli bir eğitim sürecinden geçerler. Dolayısıyla eğitim hem bu süreçlerin hem de gerekli öğrenmelerin sağlandığı önemli bir kavram olarak karşımıza çıkmaktadır. Ertürk'e (1972: 12) göre eğitim bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla değişimler meydana getirme sürecidir. Bu süreçte bireyin olumlu davranışlar edinmesi, bir mesleğin gerektirdiği bilgi, beceri ve teknikleri öğrenerek üretici bir birey olması beklenmektedir (Türkoğlu, 2005: 14). Bu beklenti doğrultusunda eğitim, bireylerin hayatında formal (planlı

ve kontrollü) ve informal (kendiliğinden yaşananlarla oluşan) olmak üzere iki şekilde yer almaktadır.

Eğitimin niteliğini başta öğretmen olmak üzere, öğrenci, içerik ve çevre şeklinde sıralanabilecek öğeler etkilemektedir (Uçan, 2005:176). Bu öğeler içerisinde öğretmen, hem eğitim kurumlarında eğitime ve öğretme işi için alanında yetkin kişi olarak hem de bireyin eğitiminden resmen sorumlu olan kişi olarak öne çıkmaktadır (Küçükahmet, Külâhoğlu, Güçlü, Çalık, Topses ve Öksüzoğlu, 2000: 2). Oğuzkan'a göre öğretmen, bilgisi, görgüsü ve yaşantısı ile belirli alanlarda diğer bireylerin yetişme ve gelişmesine yardımcı olan kişidir (Temiz, 2001: 1). Öğretmenlik günümüzde özel alan uzmanlığını, akademik çalışmayı, mesleki formasyonu ve üniversite diplomasını gerektiren kendine has profesyonel bir meslek statüsü kazanmıştır (Güdek, 2007: 2). Öğretmenlik; devletin eğitim-öğretim ile bunlarla ilişkili yönetim görevlerinin yürütüldüğü özel bir uzmanlık mesleğidir (MEB, 2011). Bu meslek, diğer mesleklere göre daha zor, daha verici ve daha dikkatli olunması gerekmektedir. Öğretmenin niteliği okulu sevdirmede veya okuldan uzaklaştırmada önemli bir belirleyicidir (Türkoğlu, 2005: 49). Bundan dolayı öğrencilerin başarıları ile öğretmenin niteliği doğru orantılıdır denilebilir. Öğretmenin görevini etkili bir biçimde yapabilmesi için mesleki niteliklerinin yanı sıra kişisel nitelikleri de önemlidir. Çünkü öğretmenin kişisel nitelikleri öğrencilerin okula ve derse karşı geliştirecekleri tutumları etkilemektedir (Akbulut, 2006: 23-28). Dolayısıyla öğretmenin öğrencisine karşı olan tutumu ve iletişimi de mesleki bilgi ve donanımı kadar önemlidir.

Öğretmenlik mesleği ile ilgili açıklamaların tamamı müzik öğretmenliği mesleği için de geçerlidir ve büyük önem arz etmektedir. Uçan (2006: 69) müzik öğretmenini; müzik öğretmenliği mesleğinin gereği olan öğrenimini tamamlayarak ya da yeterlilikleri edinerek, bu mesleği yapma yetkisini elde eden kişi biçiminde tanımlamaktadır. Müzik öğretmenin kişisel nitelikleri

beraberinde genel kültür, alan bilgisi, pedagojik formasyon ve iletişim becerileri gibi müzik öğretmenliği mesleğinin gereği olan nitelikleri de getirir. Bu niteliklerin olmaması veya bu niteliklerde bulunan eksiklikler, müzik öğretmenin söz konusu boyutlarda eksik kalması anlamını taşımaktadır. Bu nedenle etkili bir müzik öğretmenin belirtilen kişisel ve mesleki tüm niteliklerinin yeterli olması gerekmektedir (Akbulut, 2006: 23-28). Müzik öğretmenin bu nitelikleri edindiği düzey lisans eğitimi yani hizmet öncesi eğitimidir. Bu konuda Say (2005) hizmet öncesi eğitimden hizmet içine donanımlı bir şekilde geçen müzik öğretmenin, müzik eğitimciliğini seven, yapması gerekenleri ve nasıl yapılacağını öğrenmiş, giriştiği işlerde sonuca ulaşan ve verimli olan, işlevli, kültürün ve uygarlığın önemli bir parçası kabul edilen bir müzik öğretmeni olduğunu belirtmiş, böyle bir öğretmenin işinden zevk alacağını, yaşamından hoşnut olacağını, çevresine sevimli görüneceğini, öğrencilerini seveceğini, öğrencilerinin de onu seveceğini ve onunla birlikte müziğe bağlanacaklarını vurgulamıştır.

Yapılan araştırmalar bu görüşleri desteklemekte ve öğretmenlerin niteliklerinin yanında tutumlarının da öğrenciler üzerinde büyük etki bıraktığını ortaya koymaktadır. İnceoğlu'na göre (1993: 15) tutum, bireylerin kendine veya çevresine yönelik konulara, objelere ya da olaylara ilişkin deneyimine, motivasyonuna ve bilgilerine dayanarak örgütlediği bilişsel, duygusal ve davranışsal tepkiler ve ön eğilimlerdir. Başka bir tanıma göre tutum, bireyin kendi dünyasına yönelik değer yargıları ile inançlarına bağlı biçimde ortaya çıkan coşku ve tanıma sürecidir. Bu süreçte tutumlar, belirli değer yargılarının, inançların arkasında gizlidirler ve yaşanan olaylar karşısında davranış ve hareket şeklinde ortaya çıkarlar. Dayandıkları inanç ve değer yargılarında değişiklik olmadığı sürece devam ederler (Eren, 1993: 86). Bu tanımdan hareketle tutumların deneyimler doğrultusunda oluşup yönlendikleri söylenebilir. Küçükahmet ve diğerleri (2000: 2) öğrencilerin öğretmenlerden etkilendiği en

önemli kişilik özelliğinin tutumlar olduğunu ve öğretmenlerin özellikle mesleklerine, öğrencilerine ve okuldaki çalışmalara yönelik tutumlarının, öğrencilerin öğrenmeleri ile kişiliklerine etkisi olduğunu vurgulamıştır.

Öğretmenlerin meslekleri ile ilgili tutumları, meslekî davranışlarını belirlemede etkili olduğundan, mesleği algılama biçimleri onların bu mesleğe ilişkin anlayışını da ortaya koymaktadır. Dolayısıyla öğretmen olan bireylerin lisans düzeyindeki öğrenme yaşantıları, ilerideki mesleki anlayışlarının temeli olacaktır. Bu nedenle, öğretmen adaylarının hizmet öncesi öğrenme yaşantılarında yapılacak düzenlemelerin onlara mesleğe yönelik olumlu tutumlar kazandıracak şekilde yapılandırılması gerekmektedir (Konuk, 2011: 9). Çünkü, öğretmen adayları mesleklerine karşı olumlu tutumlar ile yetişirlerse, hizmet içi öğretmenlik yaşantılarında da verilen görevleri tam olarak yerine getirebilecek ve öğrencilerine karşı daha olumlu davranışlar yapıları göstereceklerdir. Böylelikle mesleklerini severek yapacak görev, sorumluluk ve rollerini daha iyi bir şekilde yerine getirebileceklerdir.

Belirtilen görüşlerden hareket ile tüm öğretmen adaylarında olduğu gibi müzik öğretmeni adayları da mesleklerine karşı olumlu tutumlara sahip olarak yetişebilirlerse, müzik öğretmeni olduklarında öğrencilerine karşı daha olumlu tavırlar sergileyecek ve onlara olumlu örnek olacaklardır. Bu anlamda hizmet öncesi mesleki müzik eğitimi gündeme gelmekte ve önem kazanmaktadır. Hizmet öncesi mesleki müzik eğitiminin verildiği ilk kurum olarak GSL karşımıza çıkmaktadır. Günümüzde yürürlükte olan müzik öğretmeni yetiştirme sürecine ilişkin düzenlemelerde müzik öğretmenliğine hazırlık aşamasında mesleki müzik eğitimi veren kurum olarak GSL bulunmaktadır. Milli Eğitim Bakanlığı (2011) GSL yönetmeliği incelendiğinde, 6. Maddesinde bulunan özel yetenek gerektiren yükseköğretim programlarına hazırlanmalarını sağlamak ifadesinin GSL'nin

mesleki müzik eğitimi verilen yükseköğretim kurumlarına öğrenci altyapısı oluşturmada önemli bir konumda bulunduğu vurgulanmaktadır.

Bu doğrultuda Uçan (1997: 95) GSL'lerin, kuruluşundan günümüze kadar öğrenci ve öğretmen aldığını, eğitim-öğretim programlarının oluşturulup geliştirildiğini, kuruma kaynaklık eden ilk ve orta öğretim kurumları ile kendilerinin kaynak olduğu yükseköğretim kurumlarıyla yoğun bir iletişim ve etkileşim içerisinde olduklarını, özellikle mezun öğrencilerinin belirli bir müzik altyapısıyla yerleştikleri yükseköğretim kurumları açısından önemli bir yere sahip olduklarını belirtmiştir. GSL mezunları, Güzel Sanatlar Fakültelerinin Müzik Bilimleri Bölümleri ve Devlet Konservatuvarının Müzik Sanatları, Müzik Bilimleri, Müzik Teknolojileri ile Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Anabilim Dalları olmak üzere her birbirlerinden farklı amaçlara yönelik lisans programlarına yerleşebilmektedir (Uçan, 1996: 68-93). Bundan dolayı Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Anabilim Dallarını günümüzde çoğunlukla GSL mezunlarını tercih ettiği ve GSL'ler Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Anabilim Dallarını öğrenci yetiştiren büyük bir kaynak görevi gördüğü söylenebilir. Bu doğrultuda Öztürk (2003) yaptığı araştırmada GSL mezunlarının %84'ünün üniversitelerin müzik eğitimi bölümlerine girdiğini saptanmıştır. Bunun yanında konuya ilişkin yapılan araştırmalar GSL müzik bölümlerinden mezun olan öğrencilerin iş tanımı belirginliği ve iş olanağı fazlalığından eğitim fakültelerinin müzik öğretmenliği lisans programını daha çok tercih ettiklerini göstermektedir.

Bozkaya (2006) GSL'den mezun olanların müzik eğitimi anabilim dalı kontenjanları ile ilgili yaptığı çalışmada müzik öğretmenliği programlarının kontenjan olarak GSL mezunu öğrencilerce (%56,97) doldurulduğunu, Köse (2006) GSL mezunlarının yükseköğretimde yerleştikleri kurumların çoğunlukla (%67,41) müzik eğitimi anabilim dalı olduğunu, Sümbüllü (2013) ise Erzurum GSL'den mezun olan öğrencilerin, çoğunluğunun (%54,4) müzik eğitimi anabilim

dallarını tercih ettiklerini, Güleç de (2010) benzer şekilde, GSL'den mezun olan öğrencilerin çoğunlukla (%49,8) eğitim fakültelerine öncelik verdiklerini belirtmiştir. GSL'den mezun olan öğrencilerin büyük çoğunluğunun lisans eğitiminde müzik öğretmenliği programını tercih ettiği araştırmalar ile de tespit edilmiştir. Bu görüşten hareketle GSL öğrencilerinin müzik öğretmeni olma istekleri ve ileride müzik öğretmenliği mesleğini yapmak istemeleri doğrultusunda GSL'lerin müzik öğretmenliği mesleki eğitiminin başlangıcı olduğu söylenebilir. Dolayısıyla GSL müzik bölümü öğrencilerinin müzik öğretmenliği mesleğine yönelik tutumlarının belirlenerek farklı değişkenler açısından farklılık gösterme durumunun incelenmesi, öğrencilerin henüz lise düzeyinde mesleğe bilinçli bir şekilde yönelmelerini sağlayacak nitelikli eğitim içeriklerinin ve eğitim ortamlarının oluşturulması açısından büyük önem arz etmektedir. Ancak ilgili alan yazın incelendiğinde öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarına ilişkin araştırmaların (Çelenk, 1988; Tanrıoğen, 1997; Erdem ve Anılan, 2000; Çapa ve Çil, 2000; Oral, 2004; Aslan ve Akyol, 2006; Tanel, Şengören ve Tanel, 2007; Aysu, 2007; Ayaracı, 2007; Çaparı ve Çelikkaleli, 2008; Temizkan, 2008; Bulut, 2009; Özder, Konedralı ve Perkan Zeki, 2010; Aksoy, 2010) çoğunlukta olduğu, müzik öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını inceleyen araştırmaların ise çok sınırlı kaldığı (Güdek, 2007; Sağlam, 2008; Başaran 2010; Bulut, 2011; Küçük, 2012) görülmüştür. Ayrıca literatürde GSL'de öğrenim gören öğrencilerin müzik öğretmenliği mesleğine yönelik tutumlarının farklı değişkenler açısından farklılık gösterme durumunu inceleyen başka bir araştırma da bulunmamaktadır. Araştırma bu açıdan da önem arz etmektedir. Bu önem doğrultusunda araştırmanın amacı, GSL öğrencilerinin müzik öğretmenliği mesleğine yönelik tutumlarının; öğrenim gördüğü GSL, öğrenim şekli, sınıf düzeyi, cinsiyet, anne ve baba eğitim düzeyi değişkenlerine göre farklılık durumunu incelemektir. Araştırmanın problem cümlesi, "GSL Öğrencilerinin Müzik Öğretmenliği

Mesleğine Yönelik Tutumları Farklı Değişkenler Açısından Nasıldır?” olarak belirlenmiştir. Araştırmanın problem çözümüne yardımcı olacak alt problemler: GSL öğrencilerinin müzik öğretmenliği mesleğine yönelik tutumları; Öğrenim gördüğü GSL’ye, öğrenim şekline, sınıf düzeyine, cinsiyete, anne ve baba eğitim durumuna göre farklılık göstermekte midir? şeklinde oluşturulmuştur.

2. YÖNTEM

2.1.Araştırma Modeli

Araştırma betimsel nitelikte bir alan araştırmasıdır. Araştırmada GSL’nin müzik bölümünde öğrenim gören öğrencilerin müzik öğretmenliği mesleğine yönelik tutumlarının; öğrenim gördüğü GSL, öğrenim şekli, sınıf düzeyi, cinsiyet, anne ve baba eğitim düzeyi değişkenlerine göre farklılıkları belirlenmeye çalışılmıştır. Bu araştırmada, öğrenciler, kendi koşulları içinde ele alınmış ve var olan durum herhangi bir değişime tabi tutulmadan olduğu gibi ortaya konulmuştur.

2.2.Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini Türkiye’de mesleki müzik eğitimi veren GSL’nin 1., 2., 3. ve 4. sınıflarında öğrenim gören müzik bölümü öğrencileri, örneklemini ise 2014-2015 eğitim öğretim yılında 7 coğrafi bölgeden basit seçkisiz örnekleme yoluyla belirlenen Aksaray, Çanakkale Hüseyin Akif Terzioğlu, Erzurum, Eskişehir, İzmir Işıl Saygın, Kayseri Fevziye Memduh Güpgüpoğlu, Kocaeli, Kütahya, Malatya Abdulkadir Eriş, Niğde, Sivas Muzaffer Sarı Sözen, Tekirdağ, Tokat ve Van GSL’nin müzik bölümü 1., 2., 3. ve 4. sınıflarında öğrenim gören 989 öğrenci oluşturmaktadır.

2.3.Verilerin Toplanması

Araştırmada veriler Güdek (2007) tarafından geliştirilen “Müzik Öğretmenliği Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği”nin örneklem grubunda yer alan GSL müzik bölümü 1. 2. 3. ve 4. sınıf öğrencilerine uygulanarak toplanmıştır. İlgili tutum ölçeğinin geliştirilmesi sürecinde önce araştırmacı tarafından benzer ölçekler incelenmiş ve ilgili literatür taranmıştır. Bu aşamada, özellikle Çetin (2003) tarafından geliştirilen “Öğretmenlik Mesleği Tutum Ölçeği” model alınmıştır. Bu ölçekte bulunan bazı cümleler müzik öğretmenliği mesleğine uyarlanmış, bazı cümleler ise araştırmacı tarafından geliştirilmiştir. Tutum cümlelerinin kolay anlaşılır olması ve cevaplayan kişiyi sıkmaması için sade bir dil kullanılmış, geniş zamanlı fiillerle yazılmasına dikkat edilmiştir. Aynı zamanda olumlu ve olumsuz tutum cümlelerinin eşit dağılım göstermesine dikkat edilmiştir. Ölçek için Likert tipi ölçek seçilmiş ve tutum cümleleri 5’li likert olacak biçimde “Kuvvetle Katılıyorum” (5), “Katılıyorum” (4), “Kararsızım” (3), “Katılmam” (2), “Asla Katılmam” (1) şeklinde derecelendirilmiştir. Belirlenen tutum cümleleriyle oluşturulan ölçeğin kapsam geçerliği için uzman görüşü alınmıştır. Gereken düzeltmelerden sonra ilk olarak 100 maddelik geliştirilen tutum ölçeği, 28 olumlu, 31 olumsuz cümleden oluşan 59 maddeye düşürülmüştür. Bu 59 maddelik deneme ölçeği Gazi Üniversitesi, Selçuk Üniversitesi ve 19 Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Anabilim Dallarında son sınıflarında öğrenim görmekte olan 194 kişilik bir öğrenci grubuna uygulanmıştır. Bu uygulamadan sonra iyi işlemeyen maddeleri seçmek için madde analizi yapılmış ve bu maddeler ölçekten çıkarılmıştır. Ölçek son olarak 11 olumlu, 8 olumsuz olmak üzere 19 madde şeklinde oluşturulmuştur. Ölçek iki faktörden oluşmaktadır. Buna göre birinci faktör Sevgi-Adanmışlık, ikinci faktör ise Değer’dir. Birinci faktörün madde sayısı 10, ikinci faktörün ise 9’dur. Birinci faktör için Cronbach Alpha katsayısı .91 olarak hesaplanırken, aynı katsayı ikinci faktör için .90 olarak saptanmıştır. Ölçeğin toplam Cronbach Alpha değeri ise .95’dir (Güdek, 2007). Bu çalışmada

Müzik Öğretmenliği Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği'nin tümü kullanılmış, tüm ölçek için Cronbach Alpha değeri .85 olarak bulunmuştur. Ölçeğin yanında, araştırmacılar tarafından öğrencilerin müzik öğretmenliği mesleğine yönelik tutumlarının değişkenlere göre farklılık durumunu inceleyebilmek için örneklem grubuna öğrenim gördüğü GSL'ye, öğrenim şekline, sınıf düzeyine, cinsiyete, anne ve baba eğitim durumuna ilişkin bilgileri içeren kişisel bilgi formu uygulanmıştır.

2.4.Verilerin Analizi

Araştırmada uygulanan ölçek örneklem grubunda bulunan GSL'deki öğrencilere posta yoluyla ulaştırılmıştır. Ulaşılan veriler öncelikle bilgisayar ortamına aktarılmıştır ve elde edilen veriler, SPSS (The Statistical Packet for Social Sciences) paket programına aktararak, istatistiksel çözümleri yapılmıştır. Öğrencilerin müzik öğretmenliğine yönelik görüşlerinin öğrenim gördüğü GSL, öğrenim şekli, sınıf düzeyi, cinsiyet, anne ve baba eğitim durumu değişkenlerine göre öğrenci görüşlerinde farklılık olup olmadığı t-testi ve oneway hesapları yapılarak tespit edilmiştir.

3.BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde araştırma verileri doğrultusunda ulaşılan bulgular tablolar şeklinde verilmiş ve yorumlanmıştır.

Tablo 1. incelendiğinde GSL öğrencilerinin müzik öğretmenliği mesleğine yönelik tutumlarının "Sevgi- Adanmışlık" alt boyutu tutumları arasında öğrenim görülen GSL'ye göre anlamlı bir farklılık oluştuğu görülmektedir.

Tablo 1. Öğrencilerin Öğrenim Gördüğü GSL'ye Göre Müzik Öğretmenliği Mesleğine Yönelik "Sevgi-Adanmışlık" Alt Boyutu Tutum Puanları Dağılımı

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Kareler Ortalaması	f	p	Anlam	Gruplar Arası Anlamlı Fark
Gruplar arası	57,838	13	4,449	6,769	,000	*	1-4
							2-4
							3-4
							4-5
							6-4
							7-4
							8-4
							9-4
							10-4
							<i>Grup İçi</i>
Toplam	698,633	988					

(*) *işareti farkın anlamlı olduğunu göstermektedir; p<0,05*

Gruplar: (1) Kütahya GSL, (2) Kayseri Fevziye Memduh Güpgüpoğlu GSL, (3) Malatya Abdulkadir Eriş GSL, (4) İzmir Işıl Saygın GSL, (5) Tokat GSL, (6) Erzurum GSL, (7) Eskişehir GSL, (8) Tekirdağ GSL, (9) Aksaray GSL, (10) Niğde GSL

Gruplar arası farkın kaynağına bakıldığında, Kütahya GSL ($\bar{X} = 4,15$) ile İzmir Işıl Saygın GSL ($\bar{X} = 3,43$) arasında Kütahya GSL lehine, Kayseri Fevziye Memduh Güpgüpoğlu GSL ($\bar{X} = 4,20$) ile İzmir Işıl Saygın GSL ($\bar{X} = 3,43$) arasında Kayseri Fevziye Memduh Güpgüpoğlu GSL lehine, Malatya Abdulkadir Eriş GSL ($\bar{X} = 4,24$) ile İzmir Işıl Saygın GSL ($\bar{X} = 3,43$) arasında Malatya Abdulkadir Eriş GSL lehine, İzmir Işıl Saygın GSL ($\bar{X} = 3,43$) ile Tokat GSL ($\bar{X} = 4,22$) arasında Tokat GSL lehine, Erzurum GSL ($\bar{X} = 4,16$) ile İzmir Işıl Saygın GSL ($\bar{X} = 3,43$) arasında Erzurum GSL lehine, Eskişehir GSL ($\bar{X} = 3,95$) ile İzmir Işıl Saygın GSL ($\bar{X} = 3,43$) arasında Eskişehir GSL lehine, Tekirdağ GSL ($\bar{X} = 4,20$) ile İzmir Işıl Saygın GSL ($\bar{X} = 3,43$) arasında Tekirdağ GSL lehine, Aksaray GSL ($\bar{X} = 4,30$) ile İzmir Işıl Saygın GSL ($\bar{X} = 3,43$) arasında Aksaray GSL lehine, Niğde GSL ($\bar{X} = 4,19$) ile İzmir Işıl Saygın GSL ($\bar{X} = 3,43$) arasında Niğde GSL lehine olduğu gözlemlenmiştir. Bulgulara göre Çanakkale Hüseyin Akif

Terzioğlu GSL ($\bar{X}=3,84$), İzmir Işıl Saygın GSL ($\bar{X}=3,43$), Kocaeli GSL ($\bar{X}=3,92$), Sivas Muzaffer Sarı Sözen GSL ($\bar{X}=4,03$) ve Van GSL öğrencilerinin ($\bar{X}=3,76$) müzik öğretmenliği mesleğine yönelik tutumları daha düşük bulunmuştur. Bu bulgular doğrultusunda öğrenim görülen GSL'nin müzik öğretmenliği mesleğine yönelik "Sevgi-Adanmışlık" alt boyutundaki tutumları farklılaştırdığı söylenebilir. Belirlenen durumun GSL'nin bulunduğu ilin konumu, sosyal, kültürel, ekonomik vb. daha pek çok özelliklerinden kaynaklı olduğu düşünülmektedir.

Tablo 2. Öğrencilerin Öğrenim Gördüğü GSL' ye Göre Müzik Öğretmenliği Mesleğine Yönelik "Değer" Alt Boyutu Tutum Puanları Dağılımı

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Kareler Ortalaması	f	p	Anlam	Gruplar Arası Anlamlı Fark
							1-4
							4-2
							4-3
							4-5
							4-6
							4-7
							4-9
Gruplar arası	98,561	13	7,582	11,949	,000	*	4-10
							4-11
							4-12
							4-13
							4-14
							6-7
							7-13
							8-13
							9-13
Grup İçi	618,617	975	,634				
Toplam	717,178	988					

(*) İşareti farkın anlamlı olduğunu göstermektedir; $p < 0,05$

Gruplar: (1) Kütahya GSL, (2) Kayseri Fevziye Memduh Güpgüpoğlu GSL, (3) Malatya Abdulkadir Eriş GSL, (4) İzmir Işıl Saygın GSL, (5) Tokat GSL, (6) Erzurum GSL, (7) Eskişehir GSL, (8) Çanakkale Hüseyin Akif Terzioğlu GSL, (9) Kocaeli GSL, (10) Tekirdağ GSL, (11) Van GSL, (12) Sivas Muzaffer Sarı Sözen GSL, (13) Aksaray GSL, (14) Niğde GSL

Tablo 2. incelendiğinde GSL öğrencilerinin müzik öğretmenliği mesleğine yönelik "Değer" alt boyutu tutumları arasında öğrenim görülen GSL'ye göre anlamlı bir

farklılık olduğu görülmektedir. Gruplar arası farkın kaynağına bakıldığında, Kütahya GSL ($\bar{X} = 4,00$) ile İzmir Işıl Saygın GSL ($\bar{X} = 3,07$) arasında Kütahya GSL lehine, Kayseri Fevziye Memduh Güpgüpoğlu GSL ($\bar{X} = 4,09$) ile İzmir Işıl Saygın GSL ($\bar{X} = 3,07$) arasında Kayseri Fevziye Memduh Güpgüpoğlu GSL lehine, Malatya Abdulkadir Eriş GSL ($\bar{X} = 4,14$) ile İzmir Işıl Saygın GSL ($\bar{X} = 3,07$) arasında Malatya Abdulkadir Eriş GSL lehine, İzmir Işıl Saygın GSL ($\bar{X} = 3,0712$) ile Tokat GSL ($\bar{X} = 4,17$) arasında Tokat GSL lehine, İzmir Işıl Saygın GSL ($\bar{X} = 3,07$) ile Erzurum GSL ($\bar{X} = 4,17$) arasında Erzurum GSL lehine, İzmir Işıl Saygın GSL ($\bar{X} = 3,07$) ile Eskişehir GSL ($\bar{X} = 3,75$) arasında Eskişehir GSL lehine, İzmir Işıl Saygın GSL ($\bar{X} = 3,07$) ile Kocaeli GSL ($\bar{X} = 3,76$) arasında Kocaeli GSL lehine, İzmir Işıl Saygın GSL ($\bar{X} = 3,07$) ile Tekirdağ GSL ($\bar{X} = 3,89$) arasında Tekirdağ GSL lehine, İzmir Işıl Saygın GSL ($\bar{X} = 3,0712$) ile Van GSL ($\bar{X} = 3,81$) arasında Van GSL lehine, İzmir Işıl Saygın GSL ($\bar{X} = 3,07$) ile Sivas Muzaffer Sarı Sözen GSL ($\bar{X} = 3,81$) arasında Sivas Muzaffer Sarı Sözen GSL lehine, İzmir Işıl Saygın GSL ($\bar{X} = 3,07$) ile Aksaray GSL ($\bar{X} = 4,22$) arasında Aksaray GSL lehine, İzmir Işıl Saygın GSL ($\bar{X} = 3,07$) ile Niğde GSL ($\bar{X} = 4,05$) arasında Niğde GSL lehine, Erzurum GSL ($\bar{X} = 4,17$) ile Eskişehir GSL ($\bar{X} = 3,75$) arasında Erzurum GSL lehine, Eskişehir GSL ($\bar{X} = 3,75$) ile Aksaray GSL ($\bar{X} = 4,22$) arasında Aksaray GSL lehine, Çanakkale Hüseyin Akif Terzioğlu GSL ($\bar{X} = 3,60$) ile Aksaray GSL ($\bar{X} = 4,22$) arasında Aksaray GSL lehine, Kocaeli GSL ($\bar{X} = 3,76$) ile Aksaray GSL ($\bar{X} = 4,22$) arasında Aksaray GSL lehine olduğu gözlenmiştir.

Bulgulara göre İzmir Işlay Saygın GSL ($\bar{X} = 3,07$), Eskişehir GSL ($\bar{X} = 3,75$), Hüseyin Akif Terzioğlu GSL ($\bar{X} = 3,60$), Kocaeli GSL'nin ($\bar{X} = 3,76$) müzik öğretmenliği mesleğine yönelik tutumları daha düşük bulunmuştur. Bu bulgular doğrultusunda öğrenim görülen GSL'nin müzik öğretmenliği mesleğine yönelik "Değer" alt boyutundaki tutumları farklılaştırdığı söylenebilir. Belirlenen durumun GSL'nin bulunduğu ilin konumu, sosyal, kültürel, ekonomik vb. daha pek çok özelliklerinden kaynaklı olduğu düşünülmektedir.

Tablo 3. Öğrencilerin Öğrenim Şekline Göre Müzik Öğretmenliği Mesleğine Yönelik "Sevgi-Adanmışlık" Alt Boyutu Tutum Puanları Dağılımı

Öğrenim Şekli	N	\bar{X}	ss	t	p	Anlam
Yatılı	188	4,0229	,83778	-,618	,704	-
Gündüzlü	780	4,0650	,84158	,340	,543	

$p > 0,05$

Tablo 3. incelendiğinde GSL öğrencilerinin müzik öğretmenliği mesleğine yönelik "Sevgi-Adanmışlık" alt boyutu tutumları arasında öğrenim şekline göre anlamlı bir farklılık oluşmadığı görülmektedir. Bu bulgular doğrultusunda öğrencilerin yatılı veya gündüzlü öğrenim görmelerinin "Sevgi-Adanmışlık alt boyutunda" müzik öğretmenliği mesleğine yönelik tutumları olumlu veya olumsuz yönde değiştirmedeği söylenebilir.

Tablo 4. Öğrencilerin Öğrenim Şekline Göre Müzik Öğretmenliği Mesleğine Yönelik "Değer" Alt Boyutu Tutum Puanları Dağılımı

Öğrenim Şekli	N	\bar{X}	ss	t	p	Anlam
Yatılı	188	3,9137	,86505	,340	,543	-
Gündüzlü	780	3,8899	,85009			

$p > 0,05$

Tablo 4. incelendiğinde GSL öğrencilerinin müzik öğretmenliği mesleğine yönelik "Değer" alt boyutu tutumları arasında öğrenim şekline göre anlamlı bir farklılık oluşmadığı görülmektedir. Bu bulgular doğrultusunda öğrencilerin yatılı veya

gündüzlü öğrenim görmelerinin “Değer” alt boyutunda müzik öğretmenliği mesleğine yönelik tutumları olumlu veya olumsuz yönde değiştirmedeği söylenebilir.

Tablo 5. Öğrencilerin Öğrenim Gördüğü Sınıfa Göre Müzik Öğretmenliği Mesleğine Yönelik “Sevgi-Adanmışlık” Alt Boyutu Tutum Puanları Dağılımı

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Kareler Ortalaması	f	p	Anlam
Gruplar Arası	3,294	3	1,098	1,546	,201	-
Grup İçi	689,712	971	,710			
Toplam	693,005	974				

$p>0.05$

Tablo 5. incelendiğinde GSL öğrencilerinin müzik öğretmenliği mesleğine yönelik “Sevgi Adanmışlık” alt boyutu tutumları arasında öğrenim gördüğü sınıfa göre anlamlı bir farklılık oluşmadığı görülmektedir. Bulgulara göre öğrencilerin sınıf düzeyinin “Sevgi-Adanmışlık” alt boyutunda müzik öğretmenliği mesleğine yönelik tutumlarını olumlu veya olumsuz yönde değiştirmedeği söylenebilir. Benzer bulgulara Güdek (2007) ve Bulut’un (2011) yaptıkları araştırmalarda da ulaşılmıştır. Bu bulgular araştırma bulgularını desteklemektedir.

Tablo 6. Öğrencilerin Öğrenim Gördüğü Sınıfa Göre Müzik Öğretmenliği Mesleğine Yönelik “Değer” Alt Boyutu Tutum Puanları Dağılımı

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Kareler Ortalaması	f	P	Anlam	Gruplar Arası Anlamlı Fark
Gruplar Arası	8,182	3	2,727	3,782	,010	*	1-3
Grup İçi	700,142	971	,721				
Toplam	708,323	974					

(*) işaretinin farkın anlamlı olduğunu göstermektedir; $p<0,05$

(1) 1. Sınıf (2) 3. Sınıf

Tablo 6. incelendiğinde GSL öğrencilerinin müzik öğretmenliği mesleğine yönelik “Değer” alt boyutu tutumları arasında öğrenim görülen sınıfa göre anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. Gruplar arası farkın kaynağına bakıldığında,

birinci sınıf ($\bar{X}=3,99$) öğrencileri ile üçüncü sınıf ($\bar{X}=3,79$) öğrencileri arasında birinci sınıf öğrencileri lehine olduğu görülmektedir. İkinci sınıf ($\bar{X}=3,98$) öğrencileri ile dördüncü sınıf ($\bar{X}=3,82$) öğrencilerinin müzik öğretmenliği mesleğine yönelik tutumları arasında anlamlı bir farklılık oluşmadığı söylenebilir. Üçüncü sınıf ($\bar{X}=3,79$) öğrencilerinin müzik öğretmenliği mesleğine yönelik tutumları daha düşük bulunmuştur. Bulgulara göre öğrenim görülen sınıf düzeyinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları “Değer” alt boyutunda farklılaştırdığı, 1. ve 2. sınıfta olumlu olan görüşlerin 3. sınıfta biraz azaldığı, 4. sınıfa gelindiğinde ise tekrar arttığı söylenebilir. Sağlam’ın (2008) yaptığı çalışmada da öğrenim görülen sınıf düzeyine göre öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark vardır. Birinci sınıf düzeyinde bulunan öğrencilerin, öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının yüksek olduğunu, ikinci sınıf düzeyinde bu tutumların azaldığını ancak üst sınıflara doğru öğretmenlik mesleğine yönelik olumlu tutumun arttığını tespit etmiştir.

Tablo 7. Öğrencilerin Cinsiyete Göre Müzik Öğretmenliği Mesleğine Yönelik “Sevgi-Adanmışlık” Alt Boyutu Tutum Puanları Dağılımı

Cinsiyet	N	\bar{X}	ss	t	p	Anlam
Bayan	565	4,0940	,82011	1,353	,054	-
Bay	393	4,0188	,86337			

$p>0.05$

Tablo 7. incelendiğinde GSL öğrencilerinin müzik öğretmenliği mesleğine yönelik “Sevgi-Adanmışlık” alt boyutu tutumları arasında cinsiyete göre anlamlı bir farklılık oluşmadığı görülmektedir. Bulgulara göre öğrencilerin cinsiyetlerinin “Sevgi-Adanmışlık” alt boyutunda müzik öğretmenliği mesleğine yönelik tutumları olumlu veya olumsuz yönde değiştirmedikleri söylenebilir. Bu konuda yapılan çalışmalarda (Bulut, 2009; Özder ve diğerleri, 2010; Hacıömeroğlu ve Taşkın, 2010; Demirtaş, Cömert ve Özer, 2011; Bulut, 2011; Küçük, 2012)

öğretmen adaylarının mesleğe ilişkin tutum puanlarının cinsiyete göre farklılaşmadığı belirlenmiştir. Bazı araştırmalarda ise (Çapri ve Çelikkaleli, 2008; Sağlam, 2008; Başaran, 2010), öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının cinsiyet değişkenine göre farklılaştığı, kız öğretmen adaylarının erkek öğretmen adaylarına oranla daha olumlu tutumlara sahip oldukları saptanmıştır. Yapılan araştırmalara göre özellikle gelişmiş ülkelerde, bayan öğretmenlerin sayısı erkek öğretmenlere göre daha fazladır. Bu da bayanların öğretmenlik mesleğini kendilerine daha yakın bulduğunu ve öğretmenlik mesleğini daha çok tercih ettiklerini göstermektedir.

Tablo 8. Öğrencilerin Cinsiyete Göre Müzik Öğretmenliği Mesleğine Yönelik “Değer” Alt Boyutu Tutum Puanları Dağılımı

Cinsiyet	N	\bar{X}	ss	t	P	Anlam
Bayan	565	3,8779	,82267	1,353	,054	-
Bay	393	3,9268	,88854	-,863	,088	

$p>0.05$

Tablo 8. incelendiğinde GSL öğrencilerinin müzik öğretmenliği mesleğine yönelik “Değer” alt boyutu tutumları arasında cinsiyete göre anlamlı bir farklılık oluşmadığı görülmektedir. Bulgulara göre öğrencilerin cinsiyetlerinin “Değer” alt boyutunda müzik öğretmenliği mesleğine yönelik tutumları olumlu veya olumsuz yönde değiştirmedeği söylenebilir. Yapılan araştırmalarda (Bulut, 2009; Özder ve diğerleri, 2010; Hacıömeroğlu ve Taşkın, 2010; Demirtaş, Cömert ve Özer, 2011; Bulut, 2011; Küçük, 2012) öğretmen adaylarının mesleğe ilişkin tutum puanlarının cinsiyete göre farklılaşmadığı belirlenmiştir. Bazı araştırmalarda ise (Çapri ve Çelikkaleli, 2008; Sağlam, 2008; Başaran, 2010), öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının cinsiyet değişkenine göre farklılaştığı, kız öğretmen adaylarının erkek öğretmen adaylarına oranla daha olumlu tutumlara sahip oldukları saptanmıştır.

Tablo 9. Öğrencilerin Anne Eğitim Durumuna Göre Müzik Öğretmenliği Mesleğine Yönelik “Sevgi- Adanmışlık” Alt Boyutu Tutum Puanları Dağılımı

Varyansın kaynağı	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Kareler Ortalaması	f	p	Anlam	Gruplar Arası Anlamlı Fark
Gruplar arası	24,420	6	4,070	5,936	,000	*	1-3 2-3
Grup İçi	666,442	972	,686				
Toplam	690,862	978					

(*) işareti farkın anlamlı olduğunu göstermektedir; $p < 0,05$

(1) ilkokul (2) ortaokul (3) Lisans

Tablo 9. incelendiğinde GSL öğrencilerini müzik öğretmenliği mesleğine yönelik “Sevgi-Adanmışlık” alt boyutu tutumları arasında anne eğitim durumuna göre anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. Gruplar arası farkın kaynağına bakıldığında, GSL öğrencilerinin anne eğitim düzeyleri ilkokul ($\bar{X} = 4,17$) ile lisans ($\bar{X} = 3,76$) arasında ilkokul lehine, ortaokul ($\bar{X} = 4,21$) ile lisans ($\bar{X} = 3,76$) arasında ortaokul lehine olduğu görülmektedir. Bunun yanında anne eğitim düzeyi lisans olan GSL öğrencilerinin müzik öğretmenliği mesleğine yönelik tutumları daha düşük bulunmuştur. Bulgulara göre öğrencilerin görüşlerinin anne eğitim durumuna göre “Sevgi-Adanmışlık” alt boyutunda anlamlı bir farklılık oluşturduğu, öğrencilerin annelerinin eğitim düzeyinin öğrencilerin tutumlarını etkilediği söylenebilir. İlkokul, ortaokul ve lise düzeyinde eğitim görmüş annelerin çocuklarını müzik öğretmenliği mesleğine daha çok yönlendirdiği düşünülmektedir.

Tablo 10. incelendiğinde GSL öğrencilerinin müzik öğretmenliği mesleğine yönelik “Değer” alt boyutu tutumları arasında anne eğitim durumuna göre anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir.

Tablo 10. Öğrencilerin Anne Eğitim Durumuna Göre Müzik Öğretmenliği Mesleğine Yönelik “Sevgi- Adanmışlık” Alt Boyutu Tutum Puanları Dağılımı

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Kareler Ortalaması	f	p	Anlam	Gruplar Arası Anlamlı Fark
Gruplar arası	35,111	6	5,852	8,525	,000	*	1-5 2-5 3-4 3-5
Grup İçi	667,247	972	,686				
Toplam	702,358	978					

(*) İşareti farkın anlamlı olduğunu göstermektedir; $p < 0,05$

(1) Okuryazar (2) İlkokul (3) Ortaokul (4) Lise (5) Lisans

Gruplar arası farkın kaynağına bakıldığında, GSL öğrencilerinin anne eğitim düzeyleri okuryazar ($\bar{X} = 4,15$) ile lisans ($\bar{X} = 3,54$) arasında okuryazar lehine, ilkokul ($\bar{X} = 4,04$) ile lisans ($\bar{X} = 3,54$) arasında ilkokul lehine, ortaokul ($\bar{X} = 4,06$) ile lise ($\bar{X} = 3,83$) arasında ortaokul lehine, ortaokul ($\bar{X} = 4,06$) ile lisans ($\bar{X} = 3,54$) arasında ortaokul lehine olduğu görülmektedir. Bunun yanında anne eğitim düzeyi lise ve lisans olan GSL öğrencilerinin müzik öğretmenliği mesleğine yönelik tutumları daha düşük bulunmuştur. Bulgulara göre öğrencilerin görüşlerinin anne eğitim durumuna göre “Değer” alt boyutunda anlamlı bir farklılık oluşturduğu, öğrencilerin annelerinin eğitim düzeyinin öğrencilerin tutumlarını etkilediği söylenebilir. İlkokul, ortaokul ve lise düzeyinde eğitim görmüş annelerin çocuklarını müzik öğretmenliği mesleğine daha çok yönlendirdiği düşünülmektedir.

Tablo 11. incelendiğinde GSL öğrencilerinin müzik öğretmenliği mesleğine yönelik “Sevgi-Adanmışlık” alt boyutu tutumları arasında baba eğitim durumuna göre anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir.

Tablo 11. Öğrencilerin Baba Eğitim Durumuna Göre Müzik Öğretmenliği Mesleğine Yönelik “Sevgi- Adanmışlık” Alt Boyutu Tutum Puanları Dağılımı

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Kareler Ortalaması	f	p	Anlam	Gruplar Arası Anlamlı Fark
Gruplar arası	17,021	6	2,837	4,110	,000	*	1-3 2-3
Grup İçi	664,690	963	,690				
Toplam	681,711	969					

(*) İşareti farkın anlamlı olduğunu göstermektedir; $p < 0,05$

(1) İlkokul (2) Ortaokul (3) Lisans

Gruplar arası farkın kaynağına bakıldığında, GSL öğrencilerinin baba eğitim düzeyleri ilkökul ($\bar{X} = 4,21$) ile lisans ($\bar{X} = 3,86$) arasında ilkökul lehine, ortaokul ($\bar{X} = 4,18$) ile lisans ($\bar{X} = 3,86$) arasında ortaokul lehine olduğu görülmektedir. Bunun yanında baba eğitim düzeyi lisans olan GSL öğrencilerinin müzik öğretmenliği mesleğine yönelik tutumları daha düşük bulunmuştur. Bulgulara göre öğrencilerin görüşlerinin baba eğitim durumuna göre “Sevgi-Adanmışlık” alt boyutunda anlamlı bir farklılık oluşturduğu, öğrencilerin babalarının eğitim düzeyinin öğrencilerin tutumlarını etkilediği söylenebilir. İlkokul, ortaokul ve lise düzeyinde eğitim görmüş babaların çocuklarını müzik öğretmenliği mesleğine daha çok yönlendirdiği düşünülmektedir.

Tablo 12. Öğrencilerin Baba Eğitim Durumuna Göre Müzik Öğretmenliği Mesleğine Yönelik “Değer” Alt Boyutu Tutum Puan Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Kareler Ortalaması	f	p	Anlam	Gruplar Arası Anlamlı Fark
Gruplar arası	34,553	6	5,759	8,410	,000	*	1-2 1-3 1-4
Grup İçi	659,463	963	,685				
Toplam	694,016	969					

(*) İşareti farkın anlamlı olduğunu göstermektedir; $p < 0,05$

(1) İlkokul (2) Lise (3) Lisans (4) Lisansüstü

Tablo 12. incelendiğinde GSL öğrencilerinin müzik öğretmenliği mesleğine yönelik “Değer” alt boyutu tutumları arasında baba eğitim durumuna göre anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. Gruplar arası farkın kaynağına bakıldığında, GSL öğrencilerinin baba eğitim düzeyleri ilkokul ($\bar{X}=4,15$) ile lise ($\bar{X}=3,90$) arasında ilkokul lehine, ilkokul ($\bar{X}=4,15$) ile lisans ($\bar{X}=3,61$) arasında ilkokul lehine, ilkokul ($\bar{X}=4,15$) ile lisansüstü ($\bar{X}=3,69$) arasında ilkokul lehine olduğu görülmektedir. Bunun yanında baba eğitim düzeyi lise, lisans ve lisansüstü olan GSL öğrencilerinin müzik öğretmenliği mesleğine yönelik tutumları daha düşük bulunmuştur. Bulgulara göre öğrencilerin görüşlerinin baba eğitim durumuna göre “Değer” alt boyutunda anlamlı bir farklılık oluşturduğu, öğrencilerin babalarının eğitim düzeyinin öğrencilerin tutumlarını etkilediği söylenebilir. İlkokul, ortaokul ve lise düzeyinde eğitim görmüş babaların çocuklarını müzik öğretmenliği mesleğine daha çok yönlendirdiği düşünülmektedir.

4. TARTIŞMA SONUÇ ve ÖNERİLER

Bu bölümde araştırma bulguları doğrultusunda ulaşılan sonuçlar ve geliştirilen öneriler yer almaktadır.

Araştırma bulguları doğrultusunda ulaşılan sonuçlar aşağıda verilmiştir. Buna göre:

- GSL öğrencilerinin, müzik öğretmenliğine yönelik tutumları, öğrenim görülen GSL’ye göre “Sevgi-Adanmışlık” ve “Değer” alt boyutunda arasında anlamlı bir farklılık oluşturmaktadır. Bu fark “Sevgi-Adanmışlık” alt boyutunda Kutahya, Kayseri Fevziye Memduh Güpgüpoğlu, Malatya Abdulkadir Eriş, Tokat, Erzurum, Eskişehir, Tekirdağ, Aksaray ve Niğde GSL lehine, “Değer” alt boyutunda ise Kocaeli, Van ve Sivas Muzaffer Sarısözen GSL lehinedir.

- GSL öğrencilerinin, müzik öğretmenliğine yönelik tutumları, öğrenim şekline göre “Sevgi- Adanmışlık” ve “Değer” alt boyutunda anlamlı bir farklılık oluşturmamaktadır.
- GSL öğrencilerinin, müzik öğretmenliğine yönelik tutumları öğrenim gördüğü sınıf düzeyine göre “Sevgi Adanmışlık” alt boyutunda anlamlı bir farklılık oluşturmamaktadır. Benzer bulgulara Güdek (2007) ve Bulut’un (2011) yaptıkları araştırmalarda da ulaşılmıştır. Bu bulgular araştırma bulgularını desteklemektedir. Bunun yanında GSL öğrencilerinin, müzik öğretmenliğine yönelik tutumları öğrenim gördüğü sınıf düzeyine göre “Değer” alt boyutunda ise anlamlı bir farklılık oluşturmaktadır. Bu farklılığın 1. sınıf düzeyi lehine olduğu belirlenmiştir. Benzer bulguya Sağlam (2008) yaptığı araştırmada ulaşılmıştır. Öğrenim görülen sınıf düzeyine göre öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur. Birinci sınıf düzeyinde bulunan öğrencilerin, öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının yüksek olduğunu, ikinci sınıf düzeyinde bu tutumların azaldığını ancak üst sınıflara doğru öğretmenlik mesleğine yönelik olumlu tutumun arttığını tespit etmiştir.
- GSL öğrencilerinin, müzik öğretmenliğine yönelik tutumları, cinsiyete göre “Sevgi-Adanmışlık” ve “Değer” alt boyutunda anlamlı bir farklılık oluşturmamaktadır. Bu konuda yapılan araştırmalarda (Bulut, 2009; Özder ve diğerleri, 2010; Hacıömeroğlu ve Taşkın, 2010; Demirtaş, Cömert ve Özer, 2011; Bulut, 2011; Küçük, 2012) öğretmen adaylarının mesleğe ilişkin tutum puanlarının cinsiyete göre farklılaşmadığı belirlenmiştir. Ancak bazı araştırmalarda ise (Çapri ve Çelikkaleli, 2008; Sağlam, 2008; Başaran, 2010), öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının cinsiyet değişkenine göre farklılaştığı, kız öğretmen adaylarının erkek öğretmen adaylarına oranla daha olumlu tutumlara sahip oldukları saptanmıştır.

- Anne eğitim durumuna göre “Sevgi- Adanmışlık” ve “Değer” alt boyutunda anlamlı bir farklılık olduğu, bu farklılığın “Sevgi- Adanmışlık” alt boyutunda ilkokul ve ortaokul lehine, “Değer” alt boyutunda ise okuryazar, ilkokul ve ortaokul lehine olduğu,
- Baba eğitim durumuna göre “Sevgi- Adanmışlık” ve “Değer” alt boyutunda anlamlı bir farklılık olduğu, bu farklılığın “Sevgi- Adanmışlık” alt boyutunda ilkokul ve ortaokul lehine, “Değer” alt boyutunda ise ilkokul lehine olduğu,

Araştırma sonuçları doğrultusunda aşağıdaki öneriler geliştirilmiştir.

- Farklı GSL’lerde öğrenim gören öğrenciler GSL’nin bulunduğu ilin ve dolayısıyla o ilin bulunduğu coğrafi bölgenin coğrafi, fiziksel, sosyal, ekonomik, politik, kültürel vb. değerlerinin imkânlarından ve kendilerine çizdiği müzik öğretmenliği profilinden birebir etkilenmektedirler. Söz konusu profil olumlu ise öğrenciler bu durumdan olumlu olarak etkilenmekte, olumsuz ise olumsuz olarak etkilenmektedirler. Ancak öğrencilerin bu durumdan etkilenerek müzik öğretmenliğine yönelik negatif bir ön yargı oluşturmamaları için illerin öğrencilere müzik öğretmenliğini yapabilecekleri her türlü sosyal, ekonomik, politik, kültürel vb imkânı sağlaması, GSL öğrenimi esnasında da “Sevgi-Adanmışlık” ve “Değer” alt boyutlarında tespit edilen farkı iller bazında en aza indirecektir.
- Değer, bir şeyin önemini belirlemeye yarayan soyut ölçüyü ifade etmektedir (tdk.gov.tr). Mesleki değer veya mesleğe verilen değer ise mesleğin önemini yansıtmaktadır. GSL öğrencilerinin müzik öğretmenliği mesleğine bu anlamdaki bakış açılarının birinci sınıftan itibaren yüksek düzeyde olabilmesi için GSL eğitiminin ilk yıllarında öğretmenlik mesleğinin önemi, özellikleri ve müzik öğretmenliği mesleğine yönelik mesleği tanıtıcı içeriği bulunan bir dersin yer alması sağlanmalıdır. İlerleyen sınıflarda öğrencilere müzik öğretmenliği mesleğine yönelik gözlem ve uygulamalar yaptırılmalıdır. GSL

öğretmenleri öğrencilerde müzik öğretmenliğine yönelik bir bakış açısı oluşturacak şekilde destekleyici rehberlik yapmalıdır.

- Öğrencilerin müzik öğretmenliğine yönelik tutumlarının düşük olduğu saptanan araştırma bulguları doğrultusunda bunların nedenlerini tespit edecek bilimsel çalışmalar yapılmalıdır.

KAYNAKÇA

Akbulut, E. (2006). "Günümüz Müzik Eğitimsi Nasıl Olmalıdır." Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 20: 23-28.

Aksoy, M. E. (2010). "Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumları." Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi. 2: 197-212.

Aslan, D. ve Akyol, K. A. (2006). "Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları ve Mesleki Benlik Saygılarının İncelenmesi." Ç.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi. 15(2): 51-60.

Ayarcı, K. R. (2007). *Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının, Öğretmenlik Mesleğine Karşı İlgilili Tutum ve Beklenti Düzeyleri*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Manisa.

Aysu, B. (2007). *Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Karşı Tutumlarının İncelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Başaran, S. S. (2010). *Müzik Öğretmeni Adaylarının Sürekli Kaygı Düzeyleri Müzik Öğretmenliğine Yönelik Tutumları ve Öz-Yeterlik Algılarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Zonguldak Karaelmas Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü, Zonguldak.

Bozkaya, İ. (2006), "Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Mezunlarının Müzik Öğretmenliği Programı Kontenjanları İçindeki Yeri", Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu, 26-28 Nisan, Denizli.

- Bulut, D. (2011). "Müzik Öğretmeni Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları." GÜ Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi. 31(3): 651-674.
- Bulut, İ. (2009). "Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumlarının Değerlendirilmesi (Dicle ve Fırat Üniversitesi Örneği)." Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi. 14: 13-24.
- Çapa, Y. ve Çil, N. (2000). "Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarının Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi." Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi. 18: 69-73.
- Çaparı, B. ve Çelikkaleli, Ö. (2008). "Öğretmen Adaylarının Öğretmenliğe İlişkin Tutum Ve Mesleki Yeterlik İnançlarının Cinsiyet, Program ve Fakültelerine Göre İncelenmesi." İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi. 9(15): 33-53.
- Çelenk, S. (1988). *Eğitim Yüksekokulu Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumları*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Çetin, Ş. (2003). *Anadolu Öğretmen Lisesi ve Düz Lise Çıkışlı Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarının Karşılaştırılması*. Yayınlanmamış doktora tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Demirtaş, H., Cömert, M. ve Özer, N. (2011). "Öğretmen Adaylarının Özyeterlik İnançları ve Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumları." Eğitim ve Bilim Dergisi. 36(159): 96-111.
- Erdem, A. R. ve Anılan, H. (2000). "PAÜ Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumları." Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi. 7: 146-152.
- Eren, E. (1993). *Yönetim Psikolojisi*. İstanbul: Beta Basım Yayım Dağıtım A. Ş.
- Ertürk, S. (1972). *Eğitimde Program Geliştirme*. Ankara: Yelken-tepe Yayınları.
- Güdek, B. (2007). *Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı 1. ve 4. Sınıf Öğrencilerinin Müzik Öğretmenliği Mesleğine Yönelik Tutumlarının Öğrenciye*

- Ait Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi*. Yayınlanmamış doktora tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Güleç, G. (2010), "Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümleri Öğrencilerinin Alanları İle İlgili Yükseköğretim Kurumu Tercihlerinde, Yükseköğretim Kurumlarından Beklentileri ve Bu Kurumların Tercihler Üzerindeki Etkileri", IX. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu, 15-17 Aralık, İstanbul.
- Hacıömeroğlu, G. ve Taşkın, Ş. Ç. (2010). "Fen Bilgisi Öğretmenliği ve Ortaöğretim Fen ve Matematik Alanları (Ofma) Eğitimi Bölümü Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumları." Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi. 11(1): 77-90.
- İnceoğlu, M. (1993). *Tutum Algı İletişim*. Ankara: Verso Yayıncılık.
- Konuk, N. (2011). *Müzik Öğretmeni Adaylarının Öğretmenliğe İlişkin Tutum ve Mesleki Yeterlik Algı Düzeylerinin Farklı Değişkenlere Göre İncelenmesi*. Yayınlanmamış doktora tezi. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Köse, H. S. (2006), "Müzik Öğretmenliği Eğitiminde Öğrenci Kaynağı Olarak Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümleri", Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu, 26-28 Nisan, Denizli.
- Küçük, P. (2012). "Müzik Öğretmenlerinin Müzik Öğretmenliği Mesleğine Yönelik Tutumlar." Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi. 19: 151-161.
- Küçükahmet, L. ve diğerleri (2000). *Öğretmenlik mesleğine giriş*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2011). GSL yönetmelik, 11 Şubat 2011 tarihinde <http://mevzuat.meb.gov.tr/html/88.html> adresinden alınmıştır.
- Oral, B. (2004). "Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumları." Eurasian Journal Of Education Research. 15: 88-98.

- Özder, H. ve diğerleri (2010). "Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi." Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi. 16(2): 253-275.
- Öztürk, A. (2003). *AGSL öğrencilerin eğitim programlarını değerlendirmeleri ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Sağlam, A. Ç. (2008). "Müzik Öğretmenliği Bölümü Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları." Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi. 5(1): 59-69.
- Say, A. (2005). *Müzik öğretimi*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Sümbüllü, M. K. (2013). *Kuruluşundan Günümüze Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Öğretim Sürecinin ve Mesleki Müzik Eğitime Katkılarının Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi (Erzurum Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Örneği)*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.
- Tanel, R., Şengören, S. K. ve Tanel, Z. (2007). "Fizik Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumlarının Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi." Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi. 2(22): 1-9.
- Tanrıoğen, A. (1997). "Buca Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları." Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi. 3: 55-67.
- Temiz, Y. (2001). *Öğretmenlik eğitim-aydınlanma*. Bursa: Ezgi Kitabevi Yayınları.
- Temizkan, M. (2008). "Türkçe Öğretmeni Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları Üzerine Bir Araştırma." Türk Eğitim Bilimleri Dergisi. 6(3): 461-486.
- Türkoğlu, A. (2005). *109 soruda öğretmenlik meslek bilgisine giriş*. İstanbul: Kare Yayınları.

- Uçan, A. (1996), "Yirmibirinci Yüzyıl Eşiğindeki Türkiye'de Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümleri: Genel Durum Sorunlar Çözümler", I. Ulusal Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümleri Sempozyumu, 28-30 Kasım, Bursa.
- Uçan, A. (1997). *Müzik eğitimi*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Uçan, A. (2005). *Müzik eğitimi*. Ankara: Evrensel Müzikeyi.
- Uçan, A. (2006), "Müzik Öğretmeni Yeterlikleri", Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu, 26-28 Nisan, Denizli.

EXTENDED ABSTRACT

Introduction

Individuals develop themselves on the path to becoming individuals by carrying out different learning at every stage of their lives. They go through a specific training process that the relevant learning field requires and includes. Therefore, education emerges as an important concept in which both these processes and necessary learning are provided. Education according to Ertürk, (1972: 12) in the process of bringing about the individuals behavior changes through his life. In this process this in the quality of education a teacher, student, content, and affects the environment in the form of items that can be ordered (Uçan, 2005: 176). These items within the teacher, in educational institutions for training and individual training as a competent person in the field both officially stands as the person in charge (Küçükahmet et al., 2000: 2).

According to Oğuzkan, the teacher is the person who helps the other individuals to grow up and develop in certain areas with their knowledge, majesty and experience (Temiz, 2001: 1). The quality of the teacher is an important determinant in disliking or dismissing the school (Türkoğlu, 2005: 49). Therefore, it can be said that the success of the students and the quality of the teacher are directly proportional. In addition to professional qualities, personal qualities are also important for the teacher to be able to perform his / her duties effectively. Because the personal qualities of the teacher influence the attitudes of the students towards the reading and the lesson (Akbulut, 2006: 23-28). Therefore, the attitude and communication of the teacher against the student is as important as the professional knowledge and equipment. Küçükahmet et al. (2000: 2), students are the most important people affected by the teachers is that the positions and teachers especially mesleklerine,

students and the school for the work they have to find out the attitudes of the students and emphasized that the effect of personalities.

As with all teacher candidates, if music teacher candidates are able to attain positive attitudes towards their profession, music teachers will show positive attitudes towards their students and become positive examples when they are teachers. In this sense pre-service professional music education is on the agenda and gaining importance. As the first institution to provide vocational music education before service, SFA emerges as the opposite. Examining the attitudes of the SFA music students towards the music teaching profession and differentiating them in terms of different variables is of great importance in terms of the formation of qualified educational contents and educational environments that will enable the students to approach the profession consciously at the high school level yet. The aim of researching the stated importance is that the attitudes of the GSL students towards the music teaching profession; GSL, which is studied, examines the difference according to the variables is to the type of education, grade level, gender, parental education level.

Method

Research is a field research in descriptive quality. The sample of the study was determined by simple random sampling from 7 geographical regions in the 2014-2015 academic year. In the academic year of 2014-2015, it was determined by simple random sampling from the 7 geographical regions of Tekirdağ, Tokat and Van GSL music department of the first, second, third and fourth grade students. The data were collected with the "Attitude Scale Towards Music Teacher Education" developed by Güdek (2007). There are 19 items on the scale, 11 positive and 8 negative. The scale consists of two factors. Accordingly, the first factor is Love-Commitment, and the second factor is Value. The first factor is 10, the second factor is 9. For the first factor, the Cronbach Alpha coefficient was .91, while the same coefficient was .90 for the second factor. The total Cronbach Alpha value of the scale is .95 (Güdek, 2007). In this study, the Attitude Scale Toward the Teaching of Music Teaching was used as a whole and the Cronbach Alpha value for the whole scale was found to be .85. GSL students' opinions about music teacher education were determined by t-test and one way calculations on whether there is any difference in students' opinions according to variables of education style, class level, gender, parental education status.

Findings (Results)

The results obtained in the direction of the research findings are given below.

According to this;

- The attitudes of SFA students towards music teaching constitute a meaningful difference between the “Love-Commitment” and “Value” subscales according to the SFA in which they are studying. This difference is in favor of Kütahya, Kayseri Fevziye Memduh Güpgüpoğlu, Malatya Abdulkadir Eriş, Tokat, Erzurum, Eskisehir, Tekirdağ, Aksaray and Nigde SFA in the “Love-Commitment” sub-dimension and Kocaeli, Van and Sivas Muzaffer Sarisözen SFA in the “Value” sub-dimension.
- SFA students' attitudes towards music teaching do not make a meaningful difference in the sub-dimension of “Love-Commitment” and “Value” according to the learning style.
- SFA students do not make a meaningful difference in the “Love Committed” sub-dimension according to the grade level in which they learn attitudes towards music teaching.
- SFA students' attitudes towards music teaching do not make a meaningful difference in the sub-dimension of “Love-Commitment” and “Value” according to sex.
- According to the education level of the mother, there is a meaningful difference in the sub-dimensions of “Love-Commitment” and “Value”. This difference is in favor of elementary and junior high school in the “Love-Commitment” sub-dimension and in the “Value” sub-dimension is in favor of literate, primary and middle school.
- According to the education level of the father, there is a meaningful difference in the sub-dimensions of “Love-Commitment” and “Value”. This difference is in favor of primary and secondary school in the “Love-Commitment” sub-dimension and primary school in the “Value” sub-dimension.